

Божидар Шекуларац*

НОВИ ПРИЛОЗИ ЗА РОДОСЛОВ ЦРНОЈЕВИЋА

У другој половини XIV вијека док су Зетом још увијек владали Балшићи настаје једна нова владарска лоза - зетско-црногорска династија Црнојевића. Додуше, то је још увијек било доба унутрашњих сукоба и несугласица између зетских господара Балшића и угледне породице Црнојевића, односно Ђурашевића "која је за вријеме Балшића била прва по значају и снази међу великашким или феудално-посједничким зетским породицама".¹

Иако се родоначелником ове династије сматра Црноје, ипак морамо констатовати да у реконструкцији генеалогичке Црнојевића - Ђурашевића, посебно у успостављању директних веза у почетној фази формирања родословног стабла, постоје бројне нејасноће, јер је поузданих података и изворне грађе веома мало да пруже поуздане податке. Отуда је сваки нови прилог од непроцењиве важности. Појава и поријекло Црнојево обавијени су велом тајни, али је познато да су његови синови били Радич, Стефан (1395) и Добривоје (1395) Црнојевићи. Најпознатији од браће је свакако Радич који је био у сукобу са Балшићима, да је 1392. године дошло до правог рата међу њима. У Млечима су га сматрали веома моћним и с њим сарађивали али нијесу могли да му помогну у сукобу с Ђурђем Страцимировићем кад је Радич у окршају с његовом војском погинуо 25. маја 1396. године, а Ђурађ запосјео дио његове територије. Послије Радичеве смрти његова браћа Стефан и Добривоје су у свом крају изгубили сваку улогу и углед.² Његове посједе у приморју запосјео је босански војвода Сандаљ Хранић. Подручје Превлачког манастира је уступио ко-

* Др Божидар Шекуларац, Завод за школство, Подгорица

¹ Е.Е.Голубинский, История православных церквей болгарской, сербской и румынской, Москва, 1971, 599.

² Историја Црне Горе, II/2, Титоград, 1970, 58, 64, 67.

торској општини. Потискивањем Сандаља Балшићи су поново загосподарили метохијом манастира Св. Михаила на Превлаци и управу над њим повјерили браћи Ђурашевићима, Радичевим рођацима, који су живјели повучено у црногорским брдима и не покушавајући да се супротставе Балши III.³ На блиско сродство Ђурашевића с Радичевом кућом упућује чињеница да су се њихови потомци у XV вијеку поново вратили презимену Црнојевић. Нестанком династије Балшића 1421. године, а удајом Јелене Балшић за Херцег Стефана гаси се потпуно лоза Балшића, а на црногорску сцену ступа нова династија - Црнојевића, за коју П. Ровински каже да "се налазила са њима у сродству" мада без довољно аргумената.⁴

Поменути Ђурашевићи су вјероватни потомци Ђураша Вранчића који се помиње као витез цара Душана на једном надгробном натпису на Превлаци његовом унуку Јоакиму - Ђурашу (око 1362). Породично име је изведено свакако, патронимично од Ђураша.⁵ Истога Ђураша (Илијина), Илића налазимо у вријеме слабог цара Уроша (1356-1369) када Балшићи осилише у Скадру и Доњој Зети, да послје цареве смрти нападну Горњу Зету коју је држао Ђураш са својим родом, те убивши га заузму његову, Горњу Зету. Иза њега остану синови Ђурађ и Алекса (Љеш) Ђурашевићи,⁶ који се први пут помињу 1403. године када на позив Дубровчана, који су тада били у рату с босанским краљем Остојом, пустоше земљу Сандаља Хранића, кога су сматрали непријатељем због старих претензија на зетске крајеве.⁷

Од 1405. године у млетачким листинама се често помињу Ђурашевићи гдје их Млечани називају "barones Zentae" обећавајући им за сарадњу против Балшића бројне привилегије, чак и саме градове.⁸

Ђурађ Ђурашевић је био ожењен кћерком Које Закарија албанског господара од Дања. У записницима млетачког Сената 1410. године помињу се Ђурађ и Љеш као Којини "зетови".⁹

³ И. Божић, Немирно поморје XV века, Београд, 1979, 87.

⁴ П.А.Ровинский, Черногория въ ея прошлом и настоящемъ, I, С - Петербург 1888, 400.

⁵ К. Лиречек, Историја Срба, I, Београд, 1952, 398-9.

⁶ И. Руварац, Прилошци к објашњењу извора српске историје, Гласник СУД, Књига XLVII, Београд, 1879, 206.

⁷ Историја Црне Горе, II/2, Титоград, 1970, 68.

⁸ И. Руварац, н. дј. 207 и даље.

⁹ И. Божић, н. дј. 216.

Потомство Љеша Ђурашевића - Црнојевића није познато. Брат му Ђурађ је имао четири сина. Најстарији Ђурашин са оцем се помиње у Балшиној повељи из 1413. године о оснивању манастира Прасквице.¹⁰ Којичин, који је добио име према дједу по мајци, помиње се први пут у изворима тек 1430. године када Дубровчани од њега траже помоћ у рату против Радослава Павловића.¹¹ Није познато потомство ових двојице Црнојевића, а четвртог брату који је умро 1442. године се ни име сигурно не зна. Можда је то Павле Црнојевић који се помиње у Италији у другој половини XV вијека као дјед Франческо Негро.¹²

Од 1451. године када је Стефан (Стефаница) Црнојевић потиснуо своју браћу ови се више не помињу. Управо Стефан учвршћује династичку власт Црнојевића управљајући Црном Гором из Жабљака на Скадарском језеру. У изворима се помиње од 1426. године. Господар Црне Горе од 1451-1465. године, Стефан је био ожењен Маром, ћерком Ивана Кастриота, албанског кнеза.¹³ Управо од времена Стефана Црнојевића налазимо сигурније и бројније податке у изворима о овој династији. Стефан Црнојевић је умро 1471. године, са близу 80 година, судећи по томе да му је Балша III предао Скадар као најстаријему међу војводама, чак и од Скендер-бега који је био млађи, а имао је 63 године кад је умро.¹⁴ Стефан је имао два сина - Ђурађа и Ивана. Међутим, према забиљешци владике Петра I Његоша, био је и трећи син Божидар, који је погинуо 1450. године помажући Скендер-бегу, што прихвата и П. Ровински при састављању родослова Црнојевића.¹⁵

Ђурађ, настарији син Стефанов, био је четврти господар зетско-црногорски из династије Црнојевића (први је био Ђураш Ђурашевић Црнојевић, други Стефан - Стефаница, трећи Иван) који је погинуо 1450. године на Ћемовском пољу у борби против Турака. Имао је супругу Војиславу, ћерку Леке Дукађина са којом је имао сина Стефана "последњег кнеза црногорског", који бијаше седми господар до љета 1516, а који је имао за жену Венецијанку Катарину Орио.¹⁶ Најистакнутији син Стефана Црнојевића, а уједно и представник цијеле династије је Иван Црнојевић. О њему и његовом времену сачуван је велики

10 К. Јиречек, Споменици српски, Споменик XI, 1892,67-68.

11 И. Божић, н. дј. 216.

12 Историја Црне Горе, II/2, Титоград, 1970, 225.

13 Енциклопедија Југославије, III ЈАЗУ, Загреб, 1984, 158.

14 П. Ровински, н. дј. 420-421.

15 Исто, 461.

16 Б. Шекуларац, Цетињски љетопис, Цетиње, 1993, 174.

број података у изворима и литератури,¹⁷ као и неколико повеља које је сам издао,¹⁸ тако да се са доста сигурности може реконструисати историја Црне Горе у другој половини XV вијека, када је требало много мудрости и храбрости да се опстане између моћне турске царевине и Млетачке републике. Иван се два пута женио: прва жена му је била Гојислава, кћи Ђорђа Аријанита Комнина, а друга, Мара, кћи Стефана Вукчића, од 1469. године.¹⁹ С Маром "роди три сина и једну ћерку звану Јекатерина, која је била удата за Радула влашког господина (војводу)".²⁰ У литератури се помиње још једна ћерка Иванова, чије је име остало непознато. Међутим, имена његових синова - Ђурђа, Стефана и Станише, посебно првог постала су позната и ван Црне Горе. Иван је умро 1490. године као монах Јован Црнојевић.²¹

Најстарији Иванов син Ђурђе, пети господар зетско-црногорски се два пута женио. Са првом женом Јеленом ћерком Карла Мусакија Топије имао је сина Лазара и ћерку Анђелију која је била удата за слијепог деспота Стефана.²² Син Лазар је погинуо у борби с Турцима предводећи ћесарову војску, пошто је претходно био примљен у Бечу "у великој милости".²³

С другом женом, Јелисаветом, ћерком млетачког патриција Антонија Ерицо (од 1490.) имао је три сина - Соломона, Константина и Ивана (Јована), те двије кћери - Антонију и другу чије име није познато, а била је удата за неког Которанина из чувене властелинске породице Бућа. Ђурађ Црнојевић је владао Црном Гором од 1490. до 1496. године, али је оставио неизбрисив траг у историји црногорске културе, културе свих Јужних Словена, па и шире, оснивањем прве државне ћириличке штампарије на словенском југу.

У немогућности да се одупре Турцима Ђурђе 1496. године напушта Црну Гору и одлази у Млетке, а власт преузима његов брат Стефан, шести господар Црне Горе који је само номинално владао до 1499. године када је Црна Гора припојена Скадарском санџакату. Послије 1503. године о Ђурђу нема

¹⁷ Ј. Томић, Црнојевићи и Црна Гора, Глас СКА, LVIII, Београд, 1900, 143-199.

¹⁸ Б. Шекуларац, Дукљанско-зетске повеље, Титоград, 1987, 186.

¹⁹ Историја Црне Горе, II/2, Титоград, 1970, 282.

²⁰ Б. Шекуларац, Цетињски лџетопис, 172.

²¹ Ф. Радичевић, Старине, Просвјета, VII, Цетиње, 1896, 384 (Запис на рукопису Богородичника писаног 1602. године у манастиру Шудикови којег је Добриловински проигуман Василије из Цетињског манастира пренио у Јерусалим 1650. године).

²² Б. Шекуларац, Цетињски лџетопис, 172.

²³ Исто.

података. Према непотврђеним изворима он је из Анадолије (гдје је био управник једне области по султановом наређењу) прешао на Родос и тамо умро.²⁴

Брат му Стефан је био ожењен Маријом, ћерком дужда Венеције Моченига. По савјету свог таста напушта Црну Гору и одлази у Венецију гдје је и умро (1527) без потомства.²⁵

Трећи Иванов син Станиша, као талац на двору султана Бајазита примио је ислам и као Скендер бег од 1513. године управља Црном Гором настојећи да обнови везе са земљама с којима су његови преци живјели у пријатељству и по којима су се расули његови многобројни рођаци. Посљедњи пут се јавља 1527. године у једној повељи којом потврђује имање Врањинском манастиру.²⁶ Умро је усамљен и без порода. У Цетињском летопису се каже да се вратио у хришћанство и многе побједи имао над Турцима, борећи се за своју отаџбину.

Бројни извори показују сву трагику и беспомоћност владавине Ђурђа Црнојевића. То потврђује и чињеница да он шаље у Угарску сина Соломона који је тамо умро 1530. године, а Константин постаје венецијански племић, ожењен Маријом, ћерком млетачког племића Матеа Катаринија (1530). Трећи син Иван се у неким документима помиње и као Илија ожењен Јеленом ћерком Софина Мазаиа.

Константин Црнојевић је имао сина Ивана (1560) такође племића венецијанског. Иван се женио два пута: прва жена му је била ћерка di Giambattisto Albertia, а друга Орсета ћерка Gabriela Valoresoa, венецијанског племића. Иван и Орсета су имали синове Виктора (1590) и Константина. Виктор је био ожењен Јеленом, ћерком di Pietra Calvi венецијанског племића. У Цетињском летопису Calvi се назива Балбо. Имали су сина Ивана, који је био посебно познат у Венецији 1621. године. Умро је 1660. године, нежењен и без порода. Његова сестра Фаустина била је удата за племића Луиђија Делфија (1638). Тиме се гаси ова позната црногорска династија, бар она њена главна линија која је своју судбину везала била за Венецију.

За овакву генеалогiju Црнојевића налазимо потврду и у једном документу на италијанском језику у Богишићевом архиву у Цавтату.²⁷ То се односи на дио родослова од Стефана (Стефанице) Црнојевића, "господара Црне Горе и Жабљака".

²⁴ Б. Ковачевић, Ђурађ Црнојевић и његов значај, Библиографски вјесник, 1-2, Цетиње 1990, 8.

²⁵ Б. Шекуларец, Цетињски летопис, 173.

²⁶ Б. Шекуларец, Врањинске повеље, Титоград, 1984, 127.

²⁷ Богишићев архив, Цавтат, II-Научни архив, Рукописи Богишићева архива, Фасц. XV, Бр. 19, "Генеалогija Црнојевића".

Колико је аутор родословног стабла породице Црнојевић цијенио Црнојевиће најбоље говори први дио овог документа у којем се лоза Црнојевића изводи још од 1042. године и Константина императора Цариграда, Константина бугарског, Комнена, итд. Аутор у општој збрци повезује Црнојевиће са Кастриотима, Комнинима, српским деспотима, Косачама, па чак и Сандаља босанског војводу назива Црнојевићем. Овдје је вјероватно аутор Родослова забиљежио неко предање у коме се мијеша византијска царска породица Комнена и војвода Комнина (Аранијата) шурака Ивана Црнојевића. Мада су Црнојевићи женидбено - удадбеним везама били у сродству са Кастриотима, Косачама, Дукађинима и српским деспотима аутор Родослова је све то тако измијешао да је тешко утврдити који се подаци на кога односе. Документ доносимо у цјелини на италијанском језику и у преводу на савремени језик јер га сматрамо значајним ако ни због чега другог а оно због његовог другог дијела гдје се генеалошки подаци подудару са другим изворима, прије свега са родословном таблицом у Цетињском љетопису коју такође дајемо у прилогу.

ЦРНОЈЕВИЋИ²⁸

(Превод документа из Богишићевог архива)

Фамилија Црнојевића, једнородна (и једноплемена) са Кастриотима, Дукађинима и Косачама, а која се састоји од племенитог Андрије Анђела Флавија Комнена води поријекло од царске лозе Комнена, а господара земље и жупа у Албанији, а од ње потекоше (према опату Маниатију) кнежеви од Задрине, војводе од Салоне, и од Жабљака господари Црне Горе.

Године 1474, како су забиљежили Малфати и Вердицоти, племство млетачко дало је Ивану Црнојевићу млетачко патрицијско одличје јер је више пута вјерно служио Републици и учинио непроцјењиве услуге у ратовима против Турака, који стајаху на његовој граници. Синови његови које је надмоћни непријатељ лишио њихове баштине стигоше у Венецију гдје уживаху многе почести, гдје оставише потомство, које се затим, 1660. угаси. Ова племићка кућа је уписана у службене државне књиге, а у своме грбу имађаше двоглавог златног орла на црвеном пољу.

²⁸ Превод документа су урадили др Весна Килибарда и др Милан Ристановић на чему им се срдечно захваљујем.

Године 1474. Иван Црнојевић (син Стефанов) војвода од Жабљака, господар од Форконе и Црне Горе, и широког појаса земље у Албанији, нашао се при руци Млетачкој Републици у многим ратним подухватима против Турака, а посебице приликом опсаде Скадра. Да би му се одужио за његове заслуге и да би наградио његову вјерност за дуготрајну и плодну службу, Сенат му додијели племићку титулу. Али, док је он на Скадру држао опсаду, окрутни душманин му је преотео град Жабљак, који је заједно са изгубљеним земљама успио повратити 1478, послје смрти султана Мехмеда, императора турског.

Лативши се поново оружја 1481. опет је причинио велику штету душманима имена Христова, а 1490. упути своје поклицаре у Млетке с молбом Сенату за допуштење да за свога сина Ђурђа испроси кћер Антонија Ерицо, што му бијаше удовољено. Међутим, смрт га сустиже прије него му снаха стиже у Славију (земљу словенску). Он сам пак бијаше ожењен Катарином Орио са којом имађаше реченог сина Ђурђа и Стефана.

Године 1490. Ђурађ Црнојевић, син Иванов узео себи за жену кћер Антонија Ерицо, а године 1499, лишен земаља и градова у околини Котора, које му преоте велики Турчин Бајазит, склони се у Млетке, гдје због некаквијех ријечи допаде тамнице. Побјежавши из тамнице, склони се у Француску, па послје у Рим. Па, не могавши се ни тамо скрасити, у очајању потегне у Цариград, преобративши се у Турчина.

Године 1530. Константин Црнојевић, син Ђурђев узео себи за жену кћер плем. Матеа Контарини, која му роди сина Ивана.

Године 1530. Соломон Црнојевић, брат Константинов оконча свој живот у Угарској.

Година 1560. Иван Црнојевић, син Константинов, женио се два пута. Прва његова жена бијаше кћи плем. Бата Алберти, а друга, Орсета, кћи Габријела Велареса.

Година 1578. Петар Црнојевић, који имађаше титулу кнеза и војводе од Жабљака, Задрине, Егине и других земаља, наставши се у Падови 1578, подстакнут гласовитошћу и великим угледом Габријела Деђана објавио је овдје своје списе што му је донијело титулу кавалијера Светог Ђорђа војске цариградске као и многобројне друге привилегије, како је забиљежио Капидољи из пресвијетлог града Удина.

Година 1590. Виктор Црнојевић, син Иванов, узео себи за жену Јелену, кћер Пиетра Калба, која му роди Ивана и Фаустину, која се 1636. удаде за Гаспара Луиђи Делфи.

Година 1635. Иван Црнојевић, син Викторов бијаше један од поглавара (Вијећа) Четрдесеторице и један од сенатора који 1536. поднијеше приједлог Великом Вијећу за укидање војво-

дских земљишњих привилегија. Устријеливши стријелом Санто Вениера, умрије 1660. не имајући ни жене, ни дјеце, чиме се гаси ова племенита фамилија.

РОДОСЛОВНО СТАБЛО ФАМИЛИЈЕ ЦРНОЈЕВИЋ

1042. Константин, војвода, император Цариграда, син императора Scario Комнена и Кудосија.

Михајило Парапинаћо (?)
император Цариграда,
војвода Кастриота
и неких Комнена.

Тито алиас Грифоне, барон Константин деспот Бугарске, и умро 1099.
Ирена Иналесио (?) императорка Цариграда.

Рођ. 1124.
Иван Комнен

Рођ. 1196.
Евгеније Херцеговић војвода
Полатенсе и Црне Горе.

Рођ. 1263.
Лазар Херцеговић, деспот Мисе и Бугарске, (ожењен) Јеленом Британском. Алањо Балга краљ Расције, умро 1343.

Игино (?) Комнен
назван Дукађин од
кога су Дукађини.
Стефан Херцеговић
војвода од Жабљака
од кога су Косаче.

Рођ. 1328.
Ђурађ Аранис Црнојевић
Јелена Црнојевић
Метиса удата
за Бјанко Страцимира.

Влатко Сандаљ Црнојевић војвода од Босне.

Стефан Црнојевић господар Црне Горе и Жабљака.

Иван, војвода од Жабљака и од Црне Горе, племић млетачки, (ожењен) Катарином Орио.

Стефан 1490. Ђурађ, прогнан са Жабљака од Турака склонио се у Млетке, (ожењен) кћ. Антонија Ерицо.

1530. Соломон
умро у Угарској.

1530. Константин
(ожењен) кћ. плем. Матеа
Контаринија.

Елија (Илија) (ожењен) Је-леном кћ.
Мазаи Софина.

1560. Иван (ожењен) кћ. плем. Бата
Албертија, (II пут) Орсетом, (кћи)
Габриела Валоресо.

Константин

Рођ. 1560. Матија

1590. Виктор (ој.) Јеле-
ном кћ. Пиетра Калви.

Рођ. 1596.
1635. Иван
умро 1660.

Фаустина (уд.) за Гасп. Луиђи Делфи
1638.

Tekst dokumenta na italijanskom jeziku:

CERNOVICCHIO

Hebbe la famiglia Cernovicchio comuni li natali con li castrioti ducagini e cosazza, come prova Gio: Andrea Angelo Flavio Comneno nelle sue Genealogie, facendo, facendoli tutti derivare dall' imperiale ceppo Comneno Possede Stati e Paesi nell' Albania et da essa (secondo l'abate Miniati) uscirono li Conti di Xadrina li Duchi di Salona, et li Sabiaco con li Signori di Montegro; Giovanni Cernovicchio nel 1474 fu decorato del Carattere di Patritio Venetiano come scrivono il Malfatti et il Verdizzoti havendo in piu occasioni prestato un fedele servizio alla Republica nelle guerre contro i Turchi co'quali confinava li figliuoli di costui Spogliati delle Signorie dai prepotenti nemici vennero a Venetia a godere del conseguito honore dove lasciarono la posterita, che poi si estinse nel 1660, Questa casa si trova scritta anco Zernoevicchio e Zernovicchio et fece per arme un Aquila d'oro bicipite in campo vermiglio.

1474. Giovanni Cernovicchio Duca di Sabiaco Signor di Forcone, e di Montenegro, un lungo tratto di Paese nell 'Albania fu figliuolo di Stefano, et assistì la Republica Veneta in varie importanti Imprese contro Turchi e particolarmente nell 'assedio di Scutari, onde il Senato per ricompensare il suo merito e per impegnare la sua fede nella continuatione di un fruttuoso servizio l'anno 1474. l'aggregò all 'ordine de suoi Nobili, ma dal Barbaro nemico nel 1478. fu spogliato dalla citta di Sabiaco mentre egli assediava Scutari quelle insieme col perduto ricuperò l'anno 1481. in occasione della morte di Mehmet Imperatore de Turchi nel 1482. impugnando di nuovo l'armi apporto danni Considerabili alli nemici del nome Cristiano, et nel 1490. mando suoi ambasciatori a Venetia a chiedere al Senato in moglie di Giorgio suo figliuolo una figliuola di Antonio Erizza il che gli fu concesso ma morì prima che la Nuova arviasse in Schiavonia, fu egli marito di Cetterina Orio, che lo fece padre di Giorgio predetto et di Stefano.

1490. Giorgio Cernovicchio figliuolo di Giovanni nel 1490. ottenne la moglie una figliuola di Antonio Erizzo ma nel 1499. da Baiazet Gran Turco privato de suoi stati che possedeva a i confini di Cattaro, si ricoverò con la moglie a Venetia dove per alcune parole posto prigioniero, fuggì in Francia e poi a Roma ma nontrovando ricapito disperato passò in Costantinopoli e si fece Turco.

1530. Costantino Cernovicchio figliuolo di Giorgio si maritò in una figliuola Gio: Matteo Contarini da cui trasse Giovanni.

1530. Salamone Cernovicchio fratello di Costantino, morì in Ungheria.

1560. Giovanni Cernovicchio figliuolo di Costantino hebbe due mogli che furono la prima figliuola di Gio: Batta Alberti et la seconda Orsetta figliuola di Gabriel Velaresso.

1578. Pietro Cernovicchio che si titolava Duca et Conte di Sabiaco di Zadrina di Egina et altri luoghi, trovandosi in Padova nel 1578. mosso dalla fama della gran virt di Tiberio Deciano ivi publico lettere lo cre Cavaliere di S. Giorgio della Milizia Costantinopolitana, con altri amplissimi Privilegi come riferisce il Capidagli nell 'Udine Illustrata.

1590. Vittore Cernovicchio figliuolo di Giovanni si accasò in Elena figliuola di Pietro Calbo da cui trasse Giovanni et Faustina consorte nel 1636. di Gasparo Luigi Delfi.

1635. Giovanni Cernovicchio figliuolo di Vittore fu uno de Capi di 40. et uno de Senatori che nel 1635. proposero al Maggior Consiglio la Parte dell 'abolitione delle vesti ducali si legge che uccise Santo Veniero con un arco et egli morì del 1660. senza moglie e senza figliuoli onde in lui terminò questa illustre prosepia.

Arbore della famiglia Cernovicchio

1042. Costantino Ducas Imperatore Di Costantinopoli figliuolo dell' Imperatore Scancio Comneno in Cudosia.

Michele Parapinaccio Imp. di Costantinopoli da cui li Castriotti et alcuni Cimneni

Costanzo

Tito alias Griffone Barano Despoto di Bulgaria d. 1099.

Irene Inalessio Imp. di Costantinopoli

n 1124, Giovanni Comneno

n 1196, Eugenio Hercegovicchio Duca Polatense et di Montenegro

n 1263.

Igino Comneno detto Ducagino da cui li Ducagini

Lazaro Hercegovicchio despoto di Missa et Bulgaria in Elena di Brittanio Magno Balza Re di Rascia ab. 1343.

Stefano Hercegovicchio Duca di S. Sabbà da cui li Cosazza

n 1328. Giorgio Uranisa Cernovicchio

Elena in Milone Cernovicchio

Melissa in Bianco Strascimiro

Ulativo Sandaico Cernovicchio voivoda di Bossina.

Stefano Cernovicchio Sig. di Montecervore et di Sabiaco

1474. Giovanni Duca di Sabiaco et di Montenegro fatto Nobile Venetiano in Caterina Orio.

ab. 1490.

Stefano

1490. Giorgio scaniato da Turchi si ritirò in Venetia f. di Antonio Erizza

1530. Salomone morì in Ungheria

1530. Costantino f. di Gio: Mattio Contarini

Elia in Elena di Masai Sophin

signe

1560. Giovanni 1. f. di Gio: Batta Alberto

2. Orsetta di Gabriel Valaresso

Costantino

n. 1560. in. Mattio

1590. Vittore in Elena di Pietro Calbi.

n. 1596. 18. aprile 1635. Giovanni ab. 1660. S.P.

Faustina in Gasp. Luigi Delfin 1636.

РОДОСЛОВИЈЕ ЦРНОЈЕВИЋА

(Цетињски љетопис, стр. 66 - 67)

Стефан роди два сина - Ивана другог, или Ивана господина зетског и црногорског трећег који године 6976. на Пољу Ђемовском од турске војске цара Мехмеда би разбијен. Затим пође у Италију и би у Делориту, поклони се нерукотворном лику божије матере, и ту завјет даде да ће цркву и манастир саградити у отаџбини својој. Вративши се у домовину своју сагради цркву прекрасну у мјесту Цетињу, која је сада митрополија зетска, скендеријска и приморска. Имаде за супругу ћерку Херцега Стефана, госпођу Марију. С њом роди три сина и једну кћи звану Јекатерина која би дата за жену Радул бегу валахинском господину. Овај господин Иван постави у свом манастиру митрополита скендеријског и приморског и довољно приложи и привилегијама потврди, чак и родитеља својих прилог речене цркве на Кому, и Горице, у област цркве своје приложи јер су обије ове цркве Турци опустошили. Престави се и би сахрањен у свом манастиру. Остави речена три сина: први син његов Ђурђе, који би пети кнез, господин зетски и црногорски, имаде супругу кћи кнеза которског Јелену. С њом роди сина Лазара и кћи Анђелију, која би дата за жену слијепом Стефану деспоту, сину Ђурђа деспота. Њега је ослијепио турски цар Мурат II. Дође слијеп на Цетиње. Њега пак господин Иван с радошћу прими и даде му своју унуку Анђелију за жену, младу љета тринаест, а Стефану бијаше 40 година. С њом роди свети плод Максима деспота архиепископа, Јована деспота, те сама са својим мужем и са својим синовима Богу угоди. Христа свете мошти су у Срему у његовом манастиру који сами сазидаше храм благовјешћења пресвете Богородице. Тамо почивају точећи исцељења онима који долазе са вјером.

Лазар, син Ђурђа Црнојевића дође у Беч ћесару, код кога бијаше прије у великој милости, те за пуковника над тридесет хиљада војника хришћанских постављен би. Њега Турци у боју у очајању окружише и убише млада неочењена и са војском од турскога мача умрије.

Други син господина Ивана Црнојевића Стефан је имао за супругу кћи дужда Венеције Муцинига госпођу Марију. Био је шести господин Зете и Црне Горе и по савјету таста својега отишао у Венецију и тамо је без порода умро.

Трећи син Иванов Станиша Црнојевић пошао је у Цариград к цару Бајазиту Другом потурчен и Скендер бегом назван. Борио се је за своју отаџбину, и касније се у хришћанство вратио, многе побједе над Турцима постигао и усамљен умро.

Ђурђе Црнојевић прави брат господина Ивана Црнојевића бијаше четврти господин зетски и црногорски који такође са братом својим Иваном на Турке пође у љето 1450. године и на истом Пољу ћемовском од војске турске убијен би. Имаше супругу Војиславу кћи Луке Дукађина. С њом роди сина Стефана Црнојевића посљедњег господина и кнеза црногорског. Њега пак седмог Црногорци су од своје фамилије господина имали, који године 1450. послѣ смрти родитеља свога у Црној Гори остаде, а од којег Јован Црнојевић Црној Гори бијаше до 1516. године господин. Затим би бољар венецијански. Имао је три сина: Константин Црнојевић племић венецијански, чија супруга бијаше из Котарина племићка венецијанска. Родише Јована Црнојевића племића венецијанског, а супруга његова би Ореста Валериса, племићка венецијанска. Родише Виктора Црнојевића племића венецијанског. Његова супруга је била Јелена Балбо венецијанска племићка. Имали су сина Ивана Црнојевића племића венецијанског 1621. године, који бијаше гласовит.

Владали су Црнојевићи најприје Зетом, Крајином, Шестанима, Брдима, Црном Гором и Приморјем, осим Паштровића; а Паштровићи су издали деспота Стефана Лазаревића када је ратовао с Венецијом и због тога је нахија Паштровска као невјерна господи српској пријешла добровољно под Венецију, године 6720.

Владали су Црнојевићи Требињем, Поповим пољем и Конављем. У овом Конављу важи ријеч дубровачка јер је у вријеме господина Ивана Црнојевића дато на зајам Дубровчанима за неколико хиљада дуката сребрних, чији број не знам јер је писмо остало у њиховим рукама. У одређено вријеме у сутон господин Иван новце посла а Дубровчани му у подне капију затворе рекавши зашто није раније послао, прије него се затворе врата града. Ми Конавље не дамо, а новце не узимамо. И тако новце господину Ивану опет донесоше, а Конавље остаде под власт Дубровчана. Зато град затварају увијек у подне а у три сата пред вече отварају.

Ради тога између Дубровчана и Црногораца праве љубави никада нема, ни мира тврда.

Божидар Шекуларац

НОВЫЕ ДАННЫЕ ДЛЯ РОДОСЛОВИЯ ЦЕРНОЕВИЧЕЙ

Резюме

Настоящей статьей, на основе новых документов из архива Богишича в Цавтате и Цетиньской летописи, автор даёт новые данные о зетско-черногорской династии Церноевичей. Кроме этого обзора исторических обстоятельств с II половины XVI веков здесь представлены биографии каждого члена этой правительствующей семьи до 1660 года, когда исчезает её последний потомок.

К тексту родословия дается как дополнение перевод и подлинник документа из научного архива Богишича, перевод родословия из Цетиньской летописи и ксерокопия документа на итальянском языке.

Прилој: Којија документија из Боймилићева архива

Cernovicchia

Hebbe la famiglia Cernovicchio comparsi li
natali con li castroli buagari e Cosazza come pro-
va Gio. Andrea Angelo Flavio Cominero nelle sue ge-
nealogie facendo facendoli tutto derivare dall'Impe-
riale ceppo Cominero Passede Stati e Paesi nell'Alba-
nia et da essa (quando l'Albato eliminato) uscirono li Conte
di Xadurna li Duchi di Salona et li Sabitici con li Si-
gnori di Montenegro. Giovanni Cernovicchio nel 1474 fu
decorato del Carattere di Patrio Veneto come scri-
vono il Malpatti et il Verdizotti havendo in più oc-
casioni prestato un fedele servizio alla Republica nel-
le guerre contro i Turchi ca quali confinava li figliuoli
di costui spogliate delle Signorie dei prepotenti nemici
vennero a Venetia a godere del conseguito honore dove lascia-
rono la posterita che non si estinse nel 1660. Questa Casa si
trova scritta anco Luomo romano e Cernovicchio et fece per
arme un Aquila d'oro bicapite in Campo vermiglio.

1474. Giovanni Cernovicchio - Duca di Subiaco signor di Romo-
ne e di Montenegro, un lungo tratto di Paese nell'Albania
fu figliuolo di Stefano et assiste la Republica Veneta in vo-
ne importanti Imprese contro i Turchi e particolarmente
nell'assedio di Scutari onde il Senato per ricompensare
il suo merito e per impegnare la sua fede nella continua-
zione di un frettuoso servizio l'anno 1474 l'aggrejo all'
ordine de suoi Nobili ma dal Barbaro nemico nel 1478
fu spogliato della Città di Subiaco mentre egli assedia-
va Scutari quelle insieme col perduto ricuperò l'anno
1481 in occasione della morte di Mehemet Imperato-
re de i Turchi nel qual tempo guadagnò in diverse armi op-
porto danno. Considerabile alli nemici del nome Cristia-
no et nel 1490 mando suoi Ambasciatori a Venetia a
chiedere al Senato in moglie di Giorgio suo figliuolo una
figliuola di Antonio Corio il che gli fu concesso, ma me-
te prima che la Chiova arrivasse in Chiovia fu
egli marito di Caterina Orsi che lo fue Padre di Giorgio
predetto et di Stefano.

1490. Giorgio Carnovicchio figliuolo di Giovanni nel 1490. ottenne la moglie una figliuola di Antonio Erizzo, ma nel 1499. da Balazet Gran Turco privato de' suoi Stati che possedeva di Confine di Cattaro si ricoverò con la moglie a Venetia dove per alcune parole poste prigione fuggì in Francia e poi a Roma ma non trovando ricapito disperato passò in Costantinopoli e si fece Turco.
1530. Costantino Carnovicchio figliuolo di Giorgio si maritò in una figliuola di Gio. Matteo Contarini da cui trasse Giovanni.
1550. Salamone Carnovicchio fratello di Costantino morì in Ungheria.
1560. Giovanni Carnovicchio figliuolo di Costantino ebbe due mogli che furono la prima figliuola di Gio. Battista Alberti et la seconda Orsetta figliuola di Gabriel Valaresso.
1576. Pietro Carnovicchio che si titolava Duca et Conte di Sabatico di Zadina di Egina et altri luoghi trovandosi in Padova nel 1578. morto dalla fama della gran virtù di S. Gerardo Deciano in publico lettore lo creò Cavaliere di S. Giorgio della Milizia Costantinopolitana con altri amplissimi Privilegi come riferisce il Capodagli nell'Urbine Illustrata.
1590. Vittore Carnovicchio figliuolo di Giovanni si accasò in Elena figliuola di Pietro Calbo da cui trasse Giovanni et Faustina, consorte nel 1636. di Gasparo Luigi Delfin.
1635. Giovanni Carnovicchio figliuolo di Vittore fu uno de' Capitani et uno de' Senatori che nel 1635. proposero al maggior Consiglio la Parte dell'abolitione delle vesti Ducali si legge che uennero scelti. Vennero con un arco et egli morì del 1660 senza moglie e senza figliuoli onde in lui terminò questa illustre prosapia.

